

”
Література
стародавнього
Риму

Виникнення римської поезії і драми в середині II ст. до н.е.

- *священна пісня (carmen)*
- *Сатиричні вірші*
- *народні драми*
- *ателлани*

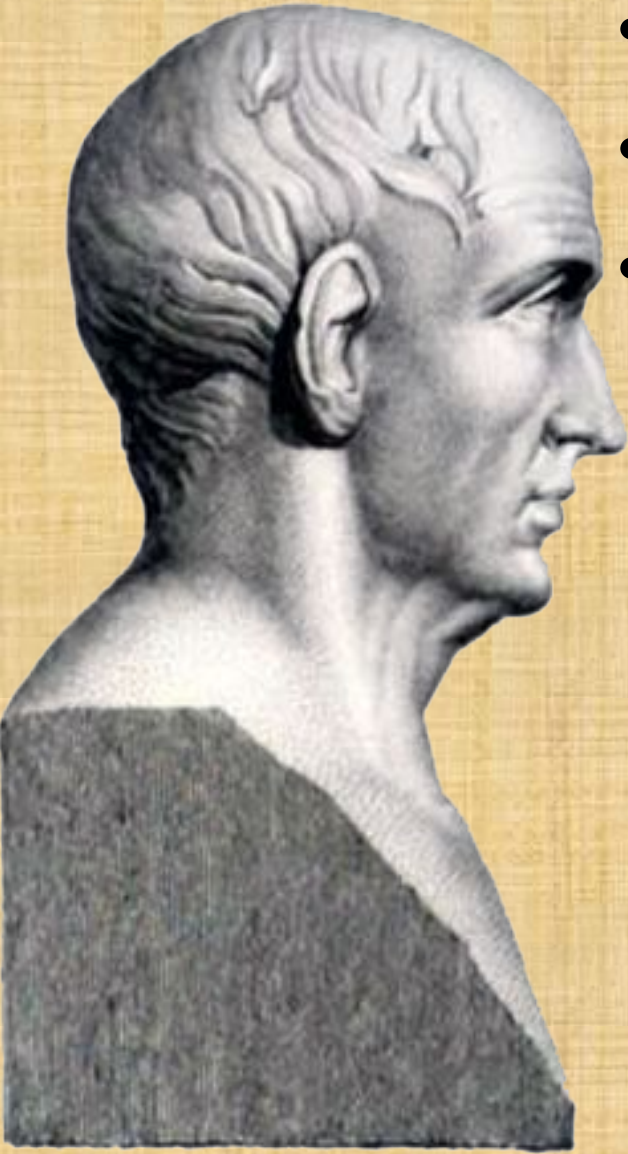
Ранні форми римської прози

До древніх часів відноситься і початок римської прози. У ранню епоху з'являються писані закони, договори, богослужбові книги. Умови суспільного життя сприяли розвитку красномовства. Деякі з виголошених промов були записані.

Цицерону, наприклад, була відома мова Аппія Клавдія Цека, виголошена в сенаті з приводу пропозиції Пірра укласти з ним мир. Знаходимо ми вказівки і на те, що вже в ранню епоху з'являються в Римі надгробні мови.

Перші римські поети

- Плавт
- *Теренцій*
- Сатири Луцілі

Гай Юлій Цезар

Чільне місце в римській літературі кінця Республіки займає Гай Юлій Цезар. За ним утвердилася слава другого, після Цицерона, римського оратора. Чудовими і за формою і за змістом є його військові мемуари, відомі під назвою «Записок про галльську війну» і «Записок про громадянську війну». Йому належали й інші, не дійшли до нас твори. Як оратор Цезар примикав до аттицистами.

Римська поезія I ст. до

н. е..

Аппій Клавдій
Сл

Квінт

- Особлива роль належить у світовій культурі латинській мові. Масштаби римських завоювань перетворили її на мову міжнародного спілкування для всіх підкорених народів. На основі так званої “народної латини” виникло багато сучасних європейських мов: італійська, іспанська, французька, англійська.
- Початок римської літератури поклав Аппій Клавдій Сліпий (IV-III ст. до н. е.), який надав літературі суспільного значення і склав збірку морально-етичних афоризмів.
- Першим письменником-перекладачем вважається Луцій Лівій Андронік, який переклав латиною “Одіссею” Гомера, трагедії Есхіла, Софокла, Евріпіда, складав власні твори.
- Першим класиком римської літератури визнано Гнея Невія (бл. 270-200 рр. до н. е.) - автора епічних творів, трагедій та комедій, традиції продовжив Квінт Енній (239-169 рр. до н. е.), найвизначнішим твором якого є велична епопея “Аннали”.

Літературне життя в епоху Августа

*Імператор
Октавіан Август*

Епоха Августа - період розквіту римської культури. У його час були створені такі твори літератури і мистецтва, які придбали всесвітньо-історичне значення і протягом багатьох століть залишалися зразками. Ці твори - результат багатолітнього розвитку римської культури, але в той же самий час вони висловлюють ті ідейні течії, які характерні для епохи Августа.

- Творчість Горація
- Вергілій

Загальний характер літератури

Захоплення поезією характерно як для часів Нерона, так і для наступних періодів. Пліній Молодший говорить про «врожаї поетів», які жадають слухачів і шанувальників. Про те ж свідчать твори римських сатириків Марциала і Ювенала.

Література пізньої Римської імперії

Цей період в історії римської літератури не пройшов непомітно. Були створені твори видатні, що не поступалися пам'ятників класичної епохи. Для IV століття характерним було те, що вище суспільство залишалось ще вірно язичницькими традиціями. У літературі цього часу зберігалися ще язичницькі мотиви і лунали голоси, що виражали різкий протест проти християнства.

Літературна спадщина Римської цивілізації

З часом вплив античної спадщини все більше міцніло. Європейська література постійно зверталася до античності, і все більш міцною ставала зв'язок між ними. Оброблялися античні сюжети: "Антоній і Клеопатра", "Юлій Цезар" у Шекспіра, "Федра", "Британіка" у Расіна, "Медея", "Горацій", "Помпей" у Корнеля. Відтворювалися цілі п'єси: "Комедія помилок" Шекспіра повторювала "Менехмов" Плавта, а "Скупий" Мольєра - плавтовських "Ларчик". Слуги комедій Мольєра, Лопе де Вега, Гольдоні навіяні образами спритних, розумних рабів Плавта, допомагають панам влаштувати їх любовні справи. Перекладалися античні романи і в наслідування їм писалися нові.